Računarska grafika (20ER7002)

Bitmapa

Vežbe

Šta je bitmapa?

Bitmapa je grafički objekat koji se koriste za kreiranje i manipulaciju rasterskim podacima, kao i njihovo smeštanje na disku.

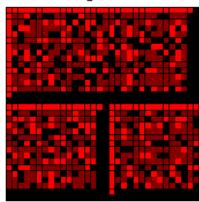
Organizacija

- Bitmapa je jedan od objekata koji se može selektovati u device context-u (DC).
- Sačinjavaju je:
  - **Zaglavlje** definiše rezoluciju uređaja (device), veličinu datoteke, veličina polja sa bitovima slike, itd.
  - Logička paleta
  - Polje bitova definiše karakteristike i odnos piksela bitmape i sadržaja logičke palete
- Vrste bitmapa su:
  - monohromatska ili
  - kolor
    - 16 boja 4 bita po pixelu
    - 256 boja 8 bita po pikselu
    - 16M boja 24 bita po pikselu

Bottom-up i top-down bitmape

Palette-index

Pixel rectangle

Color-palette

- 0 Black
- 1 Dark red
- 2 Dark green
- 3 Dark yellow 4 Dark blue
- 5 Dark magenta
- 6 Dark cyan
- 7 Dark gray
- 8 Light gray
- 9 Light red
- A Light green
- B Light yellow
- C Light blue
- D Light magenta
- E Light cyan
- F White

Primer bottom-up bitmape sa 4-bitnom paletom (16 različitih boja)

Vrste bitmapa

- Device-independent bitmaps (DIB). DIB format omogućuje da se bitmapa kreirana u jednom programu može učitati i prikazati u drugoj aplikaciji na isti način kako bi je prikazala i izvorna aplikacija.
- **Device-dependent bitmaps (DDB)** DDB nema informacija o rezoluciji, bojama i sl., tako da izgled zavisi od karakteristika DC-ja u koji se selektuje.

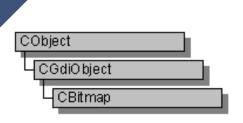
Device-dependent Bitmaps

Operacije

- Kreiranje
- Selekcija u DC
- Kopiranje u kompatibilan DC
- Uništavanje (brisanje)

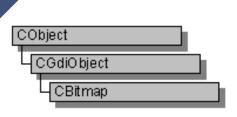
DDB su top-down bitmape

Klasa CBitmap

- Konstrukcija instance klase
  - CBitmap Konstruiše CBitmap objekat
- Inicijalizacija objekta
  - **LoadBitmap** Inicijalizuje objekat učitavanjem imenovanog resursa bitmape iz izvršne datoteke aplikacije i dodeljivanjem bitmape ovom objektu
- LoadOEMBitmap Inicijalizuje objekat učitavanjem predefinisane Windows bitmape i dodeljivanjem bitmape ovom objektu
  - LoadMappedBitmap Učitava bitmapu i preslikava boje u trenutne sistemske boje
- CreateBitmap Inicijalizuje objekat sa bitmapom iz memorije zavisnom od uređaja koja ima navedenu širinu, visinu i niz bitova
  - CreateBitmapIndirect Inicijalizuje objekat bitmapom širine, visine i nizom bitova (ako je naveden) zadatim pomoću BITMAP strukture
- CreateCompatibleBitmap Inicijalizuje objekat sa bitmapom tako da je kompatibilan sa navedenim uređajem
  - CreateDiscardableBitmap Inicijalizuje objekat sa bitmapom za uklanjanje koja je kompatibilna sa navedenim uređajem.

Klasa CBitmap

- Atributi
- GetBitmap Ispunjava BITMAP strukturu informacijama o bitmapi
- Operator HBITMAP Vraća handle operativnog sistema Windows povezan sa objektom CBitmap
- Operacije
- FromHandle Vraća pokazivač na CBitmap objekat na osnovu Windows HBITMAP handle-a bitmape
- SetBitmapBits Postavlja niz bitova bitmape na navedene vrednosti
- GetBitmapBits Kopira niz bitova bitmape u navedeni niz
- SetBitmapDimension Postavlja širinu i visinu bitmape u jedinicama od 0,1 milimetara
- GetBitmapDimension Vraća širinu i visinu bitmape. Pretpostavlja se da su visina i širina prethodno postavljene funkcijom člana SetBitmapDimension

Inicijalizacija bitmape

Inicijalizacija objekta sa bitmapom tako da je kompatibilan sa navedenim uređajem

BOOL CBitmap::CreateCompatibleBitmap(CDC* *pDC*, int *nWidth*, int *nHeight*);

- pDC kontekst uređaja
- nWidth širina bitmape u pikselima
- nHeight visina bitmape u pikselima

Inicijalizacija bitmape

Inicijalizacija objekta sa bitmapom iz memorije zavisnom od uređaja koja ima navedenu širinu, visinu i niz bitova

BOOL CBitmap::CreateBitmap(int *nWidth*, int *nHeight*,

UINT *nPlanes*, UINT *nBitcount*, const void* *lpBits*);

- **nWidth** širina bitmape u pikselima
- nHeight visina bitmape u pikselima
- **nPlanes** broj kolor ravni
- nBitcount broj bitova po pikselu
- IpBits pokazivač na niz bitova kojima se popunjava bitmapa
  - Ako je NULL, nova bitmapa ostaje neinicijalizovana
- Napomena: Ako su parametri *nPlanes* i *nBitcount* postavljeni na 1, kreira se monohromatska bitmapa.

Učitavanje bitmape iz resursa

Inicijalizacija objekta učitavanjem imenovanog resursa bitmape iz izvršne datoteke aplikacije i dodeljivanjem bitmape ovom objektu

```
BOOL CBitmap::LoadBitmap( LPCTSTR pszResName );
BOOL CBitmap::LoadBitmap( UINT nIDResource );
```

- IpszResName pokazivač na string koji sadrži ime resursa bitmape
- **nIDResource** identifikator resursa bitmape.
- Primer

```
CBitmap bmpExercising;
```

bmpExercising.LoadBitmap(IDB_BITMAP1);

Pribavljanje atribute bitmape

- GetBitmap Ispunjava BITMAP strukturu informacijama o bitmapi
- Operator HBITMAP Vraća handle operativnog sistema Windows povezan sa objektom CBitmap

BITMAP struktura

```
typedef struct tagBITMAP {
                      bmType;
                                              // mora biti 0
     LONG
     LONG
                                              // mora biti >0
                      bmWidth;
     LONG
                                              // mora biti >0
                      bmHeight;
     LONG
                      bmWidthBytes;
                                              // br. bajtova u scan-liniji, mora biti deljiv sa 4
     WORD
                      bmPlanes:
                                              // br. kolor-ravni
     WORD
                      bmBitsPixel:
                                              // br. bitova po pikselu
     LPVOID
                      bmBits:
                                              // pokazivač na bitove bitmape
} BITMAP;
```

- Svaka scan linija (vrsta u bitmapi) mora imati dužinu koja je celobrojni umnožak 32 bita
  - Monohromatske bitmape imaju 1 ravan i 1 bit po pikselu.
    - Vrednost bita 1 predstavlja foreground boju, a 0 background boju

Pristup bitovima bitmape

- Postavljanje niza bitova bitmape na navedene vrednosti DWORD CBitmap::SetBitmapBits(DWORD dwCount, const void* lpBits);
- Kopiranje niza bitova bitmape u navedeni niz DWORD CBitmap::GetBitmapBits(DWORD dwCount, LPVOID lpBits) const;
- dwCount veličina niza lpBits u bajtovima
- IpBits niz bitova koje treba postaviti u bitmapu ili iskopirati iz bitmape

Selekcija bitmape u DC

```
CPen* SelectObject( CPen* pPen );
CBrush* SelectObject( CBrush* pBrush );
CFont* SelectObject( CFont* pFont );
CBitmap* SelectObject( CBitmap* pBitmap );
int SelectObject( CRgn* pRgn );
```

Kopiranje bitmape

Kopiranje bitmape iz izvornog u odredišni kontekst uređaja BOOL CDC::BitBlt(int x, int y, int nWidth, int nHeight, CDC* pSrcDC, int xSrc, int ySrc, DWORD dwRop); x – Logička x koordinata gornjeg levog ugla odredišnog pravougaonika y – Logička y koordinata gornjeg levog ugla odredišnog pravougaonika *nWidth* – Širina (u logičkim jedinicama) odredišnog pravougaonika i izvorne bitmape *nHeight* – Visina (u logičkim jedinicama) odredišnog pravougaonika i izvorne bitmape pSrcDC – Pokazivač na CDC objekat izvornog konteksta uređaja Mora biti NULL ako dvRop predstavlja rastersku operaciju koja ne uključuje izvor xSrc – Logička x koordinata gornjeg levog ugla izvorne bitmape ySrc – Logička v koordinata gornjeg levog ugla izvorne bitmape

Rasterske operacije (parametar *dwROP*)

- **BLACKNESS** Pretvara sve piksele u crnu boju.
- **DSTINVERT** Invertuje odredišnu bitmapu.
- MERGECOPY Kombinuje obrazac i izvornu bitmapu koristeći logički I operator.
- MERGEPAINT Kombinuje obrnutu izvornu bitmapu sa odredišnim bitmapom koristeći logički ILI operator.
- NOTSRCCOPY Kopira obrnutu izvornu bitmapu na odredište.
- NOTSRCERASE Invertuje rezultat kombinovanja odredišne i izvorne bitmape koristeći logički ILI operator.
- PATCOPY Kopira obrazac na odredišnu bitmapu.
- PATINVERT Kombinuje odredišnu bitmapu sa obrasem koristeći logički ISKLJKUČIVO ILI operator.
- PATPAINT Kombinuje obrnutu izvornu bitmapu sa obrascem koristeći logički ILI operator. Kombinuje rezultat ove operacije sa odredišnim bitmapom koristeći logički ILI operator.
- SRCAND Kombinuje piksele odredišne i izvorne bitmape koristeći logički operator AND.
- SRCCOPY Kopira izvornu bitmapu u odredišnu bitmapu.
- SRCERASE Invertuje odredišnu bitmapu i kombinuje rezultat sa izvornom bitmapom koristeći logički operator AND.
- SRCINVERT Kombinuje piksele odredišne i izvorne bitmape koristeći logički ISKLJUČIVO ILI operator.
- SRCPAINT Kombinuje piksele odredišne i izvorne bitmape koristeći logički ILI operator.
- WHITENESS Pretvara sve piksele u crnu boju.

Kopiranje bitmape sa skaliranjem

```
Kopiranje bitmape iz izvornog u odredišni kontekst uređaja sa skaliranjem
     BOOL CDC::StretchBlt( int x, int y, int nWidth, int nHeight,
                  CDC* pSrcDC, int xSrc, int ySrc, int nSrcWidth, int nSrcHeight, DWORD dwRop);
x – Logička x koordinata gornjeg levog ugla odredišnog pravougaonika
y – Logička y koordinata gornjeg levog ugla odredišnog pravougaonika
nWidth – Širina (u logičkim jedinicama) odredišnog pravougaonika i izvorne bitmape
nHeight – Visina (u logičkim jedinicama) odredišnog pravougaonika i izvorne bitmape
pSrcDC – Pokazivač na CDC objekat izvornog konteksta uređaja
     Mora biti NULL ako dvRop predstavlja rastersku operaciju koja ne uključuje izvor
xSrc – Logička x koordinata gornjeg levog ugla izvorne bitmape
ySrc – Logička y koordinata gornjeg levog ugla izvorne bitmape
nSrcWidth – Širina (u logičkim jedinicama) izvorne bitmape
nSrcHeight – Visina (u logičkim jedinicama) izvorne bitmape
```

Iscrtavanje bitmape iz resursa

```
void CBitmapView::OnDraw(CDC* pDC) {
      // Ucitavanje bitmape iz resursa
      CBitmap bmpExercising;
      bmpExercising.LoadBitmap(IDB_BITMAP1);
      // Kreiranje memorijskog DC-ja kompatibilnog sa DC-jem prozora
      CDC* MemDCExercising = new CDC();
      MemDCExercising->CreateCompatibleDC(pDC);
      // Selekcija bitmape
      MemDCExercising->SelectObject(bmpExercising);
      // Kopiranje bitova iz memorijskog u prozorski DC
      pDC->BitBlt(10, 10, 450, 400, MemDCExercising, 0, 0, SRCCOPY);
      MemDCExercising->DeleteDC();
      delete MemDCExercising;
      bmpExercising.DeleteObject();
```

Transparentni prikaz bitmape (1) Učitavanje i pravljenje monohromatske

```
CBitmap bmplmage;
// Učitavanje bitmape iz resursa
BOOL suc = bmplmage.LoadBitmap(IDB_BITMAP1);
CBitmap bmpMask;
BITMAP bm:
bmplmage.GetBitmap(&bm);
// Pravljenje monohromatske bitmape iste veličine
bmpMask.CreateBitmap(bm.bmWidth,bm.bmHeight,1,1,NULL);
```

Transparentni prikaz bitmape (2) Učitavanje bitmapa u DC

```
CDC* SrcDC = new CDC();
SrcDC->CreateCompatibleDC(pDC);
CDC* DstDC = new CDC();
DstDC->CreateCompatibleDC(pDC);
CBitmap* pOldSrcBmp = SrcDC->SelectObject(&bmpImage);
CBitmap* pOldDstBmp = DstDC->SelectObject(&bmpMask);
```

Transparentni prikaz bitmape (3) Popunjavanje monohromatske bitmape

COLORREF clrTopLeft = SrcDC->GetPixel(0,0);

COLORREF clrSaveBk = SrcDC->SetBkColor(clrTopLeft);

DstDC->BitBlt(0,0,bm.bmWidth,bm.bmHeight,SrcDC,0,0,SRCCOPY);

SrcDC

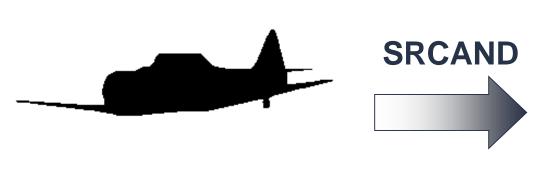
DstDC

Transparentni prikaz bitmape (4) Markiranje pozadine u izvornoj bitmapi

COLORREF clrSaveDstText = SrcDC->SetTextColor(RGB(255,255,255));

SrcDC->SetBkColor(RGB(0,0,0));

SrcDC->BitBlt(0,0,bm.bmWidth,bm.bmHeight,DstDC,0,0,SRCAND);

DstDC

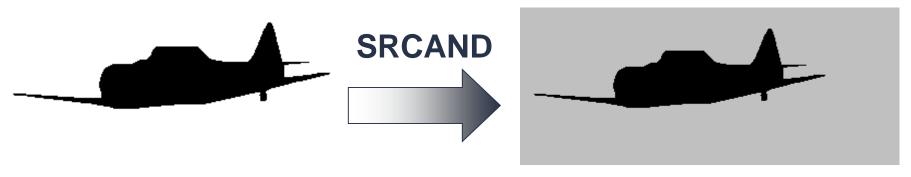
SrcDC

Transparentni prikaz bitmape (5) Oslobađanje resursa

```
DstDC->SetTextColor(clrSaveDstText);
SrcDC->SetBkColor(clrSaveBk);
SrcDC->SelectObject(pOldSrcBmp);
DstDC->SelectObject(pOldDstBmp);
SrcDC->DeleteDC();
delete SrcDC:
DstDC->DeleteDC():
delete DstDC:
```

Transparentni prikaz bitmape (6) Priprema prikaza

```
CDC* MemDC = new CDC();
MemDC->CreateCompatibleDC(pDC);
CBitmap* bmpOldT =MemDC->SelectObject(&bmpMask);
pDC->BitBlt(0,0,bm.bmWidth,bm.bmHeight,MemDC,0,0,SRCAND);
```


MemDC

oDC

Transparentni prikaz bitmape (7) Prikaz bitmape

MemDC->SelectObject(&bmpImage);

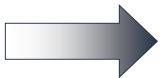
pDC->BitBlt(0,0,bm.bmWidth,bm.bmHeight,MemDC,0,0,SRCPAINT);

MemDC->SelectObject(bmpOldT);

delete MemDC;

Kopiranje bitmape u oblast oblika paralelograma

- Kopiranje bitmape iz izvornog u oblast oblika paralelograma odredišnog konteksta uređaja BOOL CDC::PlgBlt(POINT *lpPoint*, CDC* *pSrcDC*, int *xSrc*, int *ySrc*, int *nWidth*, int *nHeight*, CBitmap& *maskBitmap*, int *xMask*, int *yMask*);
  - IpPoint niz od 3 tačke (u logičkim koodinatama) odredišnog paralelograma. Gornji levi ugao izvornog pravougaonika mapira se u prvu tačku, gornji desni u drugu, a donji levi u treću. Četvrta tačka se izračunava tako da formira paralelogram.
- maskBitmap Opciona monohromatska bitmapa koja se koristi kao maska
- xMask x koordinata gornjeg levog ugla bitmape maske
  - yMask y koordinata gornjeg levog ugla bitmape maske

Kopiranje bitmape u oblast oblika paralelograma (primer)

POINT points[3]={{0,384},{512,0},{512,768}};

CBitmap pBmp;

MemDC->PlgBlt(points,MemDC,0,0,1024,768,pBmp,0,0);

Device-Independent Bitmaps

Glavne osobine DIB-a

- DIB nije GDI objekat
- DIB ne može biti selektovan u DC
- DIB se iscrtava se korišćenjem posebnih GDI funkcija

Struktura bmp datoteke

Bitmap

BITMAPFILEHEADER

BITMAPINFO

BITMAP INFO HEADER
(BITMAPCOREHEADER, BITMAPINFOHEADER
BITMAPV4HEADER, ili BITMAPV5HEADER)

color table (opciono)

Podaci o bitovima (sama bitmapa)

BITMAP struktura

} BITMAPFILEHEADER;

```
Sadrži informacije o tipu, veličini i organizaciji DIB-a
typedef struct tagBITMAPFILEHEADER {
    WORD bfType; // mora biti BM
    DWORD bfSize; // veličina BMP fajla u B
    WORD bfReserved1: // mora biti 0
    WORD bfReserved2; // mora biti 0
    DWORD bfOffBits; /* određuje pomeraj bitova bitmape u odnosu na početak BITMAPFILEHEADER strukturu - offset */
```

33

BITMAPINFO struktura

```
Sadrži informacije o formatu i veličini DIB-a
typedef struct tagBITMAPINFO {
     BITMAPINFOHEADER bmiHeader;
                                          // zaglavlje
     RGBQUAD bmiColors[1];
                                          // tabela boja (color table)
} BITMAPINFO;
typedef struct tagRGBQUAD {
     BYTE rgbBlue;
     BYTE rgbGreen;
     BYTE rgbRed;
     BYTE rgbReserved; // mora biti 0
} RGBQUAD;
```

BITMAPINFOHEADER struktura

```
Sadrži informacije o formatu i veličini DIB-a
typedef struct tagBITMAPINFOHEADER{
       DWORD biSize; // veličina strukture u B
       LONG biWidth; // širina slike u pikselima
       LONG biHeight; // visina slike u pikselima
       WORD biPlanes: // 1
       WORD biBitCount; // (0-jpg, 1, 4, 8, 16, 24 i 32)
       DWORD biCompression; // BI_RGB, BI_RLE8, BI_RLE4, ...
       DWORD biSizelmage; // veličina slike u B
       LONG biXPelsPerMeter; // horizontalna rezolucija (piksela po metru)
       LONG biYPelsPerMeter; // vertikalna rezolucija (piksela po metru)
       DWORD biClrUsed; // broj boja u tabeli koje se zaista koriste (ako je 0 koriste se sve boje iz tabele)
       DWORD biClrImportant; // broj neophodnih boja za prikaz
} BITMAPINFOHEADER;
```

Klasa Dlmage

```
class Dimage {
public:
     DImage(void);
     DImage(CBitmap& bmp);
     virtual ~DImage(void);
     bool Load(CString fileName);
     bool Save(CString fileName);
     void Draw(CDC* pDC, CRect rclmg, CRect rcDC);
     int Width();
     int Height();
     int BPP();
```

Klasa Dimage Kreiranje na osnovu bitmape

```
DImage::DImage(CBitmap& bmp) {
      m_pBmp = new CBitmap();
      BITMAP bmpInfo;
      bmp.GetBitmap(&bmpInfo);
      m_nWidth = bmpInfo.bmWidth;
      m_nHeight = bmpInfo.bmHeight;
      m_pBmp->CreateBitmap( m_nWidth, m_nHeight, 1, 32, NULL);
      int BPP = bmpInfo.bmBitsPixel / 8;
      m_nBPP = 4;
      int size = m_nWidth*m_nHeight*BPP;
      m_pBuf = new unsigned char[size];
      bmp.GetBitmapBits(size, m_pBuf);
      Convert(BPP,m_nBPP);
      m_pBmp->SetBitmapBits(m_nWidth*m_nHeight*m_nBPP, m_pBuf);
```

Klasa Dimage Učitavanje iz datoteke

```
bool DImage::Load(CString fileName) {
                                                                       stb_image.c
     CFile f:
     if (f.Open(fileName, CFile::modeRead)) {
         unsigned char* buf;
         unsigned long len = f.GetLength();
         buf = new unsigned char[len];
         f.Read(buf, len);
         if (m_pBuf) delete m_pBuf;
         m_pBuf = stbi_load_from_memory(buf, len, &m_nWidth, &m_nHeight, &m_nBPP, 0);
         f.Close();
          delete buf;
```

Klasa Dimage Učitavanje iz datoteke

```
if (m_pBmp) delete m_pBmp;
    m_pBmp = new CBitmap();
    m_pBmp->CreateBitmap( m_nWidth, m_nHeight, 1, 32, NULL);
    BITMAP bitmapInfo;
    m_pBmp->GetBitmap(&bitmapInfo);
    int curBPP = bitmapInfo.bmBitsPixel / 8;
    Convert(m_nBPP,curBPP);
    m_pBmp->SetBitmapBits(m_nWidth*m_nHeight*m_nBPP, m_pBuf);
    return true;
return false;
```

Klasa Dimage Snimanje u datoteku

```
bool DImage::Save(CString fileName) {
    CFile f:
    BOOL b = f.Open(fileName, CFile::modeCreate | CFile::modeWrite);
    if (b) {
        Flip();
        Save(f);
        f.Close();
    return true;
```

Klasa Dimage Snimanje u datoteku

```
void DImage::Save(CFile& file)
      BITMAPFILEHEADER bmfHdr:
      BITMAPINFO BMI:
      BMI.bmiHeader.biSize = sizeof(BITMAPINFOHEADER);
      BMI.bmiHeader.biWidth = m nWidth;
      BMI.bmiHeader.biHeight = m_nHeight;
      BMI.bmiHeader.biPlanes = 1;
      BMI.bmiHeader.biBitCount = 32;
      BMI.bmiHeader.biCompression = BI_RGB;
      BMI.bmiHeader.biSizeImage = 0;
      BMI.bmiHeader.biXPelsPerMeter = 2835:
      BMI.bmiHeader.biYPelsPerMeter = 2835;
      BMI.bmiHeader.biClrUsed = 0;
      BMI.bmiHeader.biClrImportant = 0;
```

Klasa Dimage Snimanje u datoteku

```
bmfHdr.bfType = DIB_HEADER_MARKER; // "BM"
bmfHdr.bfSize = sizeof(BITMAPINFO) + sizeof(BITMAPFILEHEADER);
bmfHdr.bfReserved1 = 0;
bmfHdr.bfReserved2 = 0;
bmfHdr.bfOffBits = sizeof(BITMAPFILEHEADER) + sizeof(BITMAPINFO);
// Snimanje zaglavlja datoteke
file.Write((LPSTR)&bmfHdr, sizeof(BITMAPFILEHEADER));
// Snimanje zaglavlja bitmape
file.Write(&BMI, sizeof(BITMAPINFO));
// Snimanje sadržaja bitmape
file.Write(m_pBuf, m_nWidth*m_nHeight*m_nBPP);
```

Klasa Dimage Crtanje

```
void DImage::Draw(CDC* pDC, CRect rclmg, CRect rcDC) {
     CDC* pMemDC = new CDC();
     BOOL b = pMemDC->CreateCompatibleDC(pDC);
     pMemDC->SelectObject(m_pBmp);
     pDC->SetStretchBltMode(HALFTONE);
     b = pDC->StretchBlt(rcDC.left,rcDC.top,
          rcDC.Width(),rcDC.Height(),
          pMemDC,rclmg.left,rclmg.top,
          rclmg.Width(),rclmg.Height(), SRCCOPY);
     pMemDC->DeleteDC();
     delete pMemDC;
```

Domaći zadatak

- Korišćenjem Dlmage klase učitati proizvoljnu sliku sa diska u JPG formatu i prikazati je na ekranu
- Implementirati funkcije za zatamnjivanje i osvetljavanje učitane slike za datu vrednost.
  - Promenu osvetljaja vršiti skaliranjem RGB komponenti svakog piksela, ali tako da vrednost ostane u opsegu [0,255].
- Implementirati funkciju za rotaciju učitane slike za dati ugao
  - Koristiti funkciju PlgBlt
- Transformisanu sliku snimiti na disk pod drugim imenom

Pitanja

